

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«09» лютого 2021 р.

Питання до атестації здобувачів вищої освіти

Комплексний іспит за фахом:
Педагогіка і психологія вищої школи;
Методика викладання педагогіки у ЗВО;
Технології навчання дисциплін початкової школи;
Англійська мова з методикою викладання в початкових класах / Основи
інформатики з методикою навчання в початкових класах / Логопатологія
дитячого віку / Українознавство з методикою навчання / Дитяча практична
психологія.

Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітня програма Початкова освіта
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання денна

ПОГОДЖЕНО
на засіданні науково-методичної ради
педагогічного факультету

Голова НМР Ирина ЦЮПАК

«06» лютого 2021 р., пр. № 2

Херсон, 2021 р.

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти
Протокол № 2 від 06 вересня 2021 р.

В.о. завідувача кафедри



Наталія ВОРОПАЙ



І БЛОК-МОДУЛЬ

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Педагогіка вищої школи (1.1-1.10)

1.1. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.

1.2. Характеристика системи вищої освіти в Україні. Характеристика основних типів вищих навчальних закладів в Україні.

1.3. Законодавчі та нормативні акти про вищу освіту в Україні. Основні положення Закону України «Про вищу освіту».

1.4. Напрями вдосконалення вищої освіти і Болонський процес. Основні шляхи реформування вищої освіти в Україні.

1.5. Наукові засади управління вищим навчальним закладом.

1.6. Методологія педагогічного дослідження. Етапи та методи педагогічного дослідження.

1.7. Особливості педагогічного процесу у вищій школі. Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.

1.8. Принципи, форми й методи викладання у вищій школі.

1.9. Науково-дослідна робота студентів та її роль у становленні майбутніх фахівців.

1.10. Сутність процесу виховання у вищій школі. Основні напрями виховання студентської молоді.

Психологія вищої школи - 1.11. – 1.20

1.11. Предмет, завдання і функції психології вищої освіти.

1.12. Психологічна характеристика студентського віку як особливого періоду розвитку людини.

1.13. Навчально-професійна діяльність здобувачів вищої освіти. Професіоналізація особистості студента як новоутворення віку.

1.14. Показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності. Причини неуспішності студентів та шляхи їх усунення.

1.15. Роль самоосвіти та самовиховання у професійному становленні студента.

1.16. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності.

1.17. Психологічні особливості студентської групи. Розвиток студентської групи, стадії формування студентського колективу.

1.18. Сучасні вимоги до особистості фахівця з вищою освітою і проблема виховання студентської молоді.

1.19. Характеристика педагогічного спілкування як форми педагогічної взаємодії. Культура професійно-педагогічного спілкування.

1.20. Психологія особистості викладача вищої школи. Психолого-педагогічна модель викладача вищого навчального закладу.

II БЛОК-МОДУЛЬ
«МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПЕДАГОГІКИ У ЗВО»

Методика викладання дидактики у ЗВО (2.1-2.20)

2.1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Дидактика».
Предмет і завдання курсу.

2.2. Методи досліджень в дидактиці.

2.3. Аналіз навчально-методичного забезпечення курсу «Дидактика».

Підручники та посібники.

2.4. Принципи розробки робочої навчальної програми дисципліни «Дидактика». Розподіл часу на аудиторну та самостійну роботу.

2.5. Специфіка проведення лекційних занять з курсу «Дидактика».

2.6. Особливості організації навчально-пізнавальної діяльності студентів на семінарських заняттях.

2.7. Організація самостійної роботи студентів у процесі вивчення дидактики.

2.8. Критерії, методи та форми оцінювання якості знань на семінарських заняттях.

2.9. Вибір прийомів та методів навчання з метою ефективного засвоєння навчального матеріалу.

2.10. Методична характеристика теми «Зміст освіти».

2.11. Методична характеристика теми «Процес навчання».

2.12. Методична характеристика теми «Закономірності, принципи і правила навчання».

2.13. Методика вивчення теми «Методи навчання»: вибір і поєднання методів навчання.

2.14. Особливості вивчення теми «Форми організації навчального процесу»: урок, сучасні вимоги до нього.

2.15. Особливості вивчення теми «Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів».

2.16. Специфіка роботи з обдарованими студентами у процесі вивчення дидактики.

2.17. Творчі завдання з дидактики як засіб мотивації студентів до вивчення дисциплін педагогічного циклу.

2.18. Принципи розробки презентаційних матеріалів у процесі викладання курсу «Дидактика».

2.19. Специфіка виконання реферативних, контрольних, курсових робіт, випускних робіт з дидактики.

2.20. Використання сучасних педагогічних технологій на лекційних та семінарських заняттях.

Методика викладання теорії виховання у ЗВО (2.21-2.40)

2.21. Структура курсу «Теорія виховання» (аналіз робочої програми).

- 2.22. Взаємозв'язок дисциплін педагогічного циклу. Роль та місце курсу «Теорія виховання» в програмі МОН України «Педагогіка».
- 2.23. Сучасні тенденції розвитку теорії виховання.
- 2.24. Сутність процесу виховання у закладах загальної середньої освіти та закладах вищої освіти (порівняльна характеристика).
- 2.25. Форми організації навчання студентів з курсу «Теорія виховання».
- 2.26. Основні види діяльності з курсу «Теорія виховання» на 1) лекційних, 2) семінарських заняттях; вимоги до їх проведення.
- 2.27. Етапи підготовки викладача до: лекційних, семінарських занять, консультацій з курсу «Теорія виховання».
- 2.28. Особливості розробки конспектів лекцій; презентаційного матеріалу. Підготовка тестових завдань з курсу «Теорія виховання».
- 2.29. Види самостійної діяльності студентів у процесі вивчення курсу «Теорія виховання» у ВНЗ.
- 2.30. Використання педагогічних та інформаційних технологій у процесі оволодіння курсом «Теорія виховання». Самоосвіта майбутніх учителів початкової школи
- 2.31. Специфіка проведення пропедевтичних, навчальних практик, що мають виховні завдання.
- 2.32. Види та форми контрольних заходів у процесі викладання курсу «Теорія виховання». Критерії оцінювання якості знань на семінарських заняттях.
- 2.33. Особливості виконання реферативних, графічних, контрольних, курсових робіт, випускних робіт з «Теорії виховання» у вищих навчальних закладах.
- 2.34. Формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя у процесі оволодіння курсом «Теорія виховання» (гуманістична спрямованість, професійні знання, педагогічні здібності, педагогічна техніка).
- 2.35. Завдання, форми та методи основних напрямів виховання в сучасних умовах підготовки майбутнього вчителя початкової школи.
- 2.36. Сутність процесу виховання у закладах освіти.
- 2.37. Концептуальні основи курсу «Теорія виховання».
- 2.38. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання «Теорії виховання».
- 2.39. Використання сучасних педагогічних технологій на лекційних, семінарських заняттях.
- 2.40. Українська виховна система в контексті світових культурних процесів.

Методика викладання історії педагогіки у ЗВО (2.41-2.60)

- 2.41. Професійна підготовка як педагогічна проблема.
- 2.42. Поняття компетентності і компетенції. Класифікація компетентностей.
- 2.43. Компоненти організації діяльності студентів (мета і зміст підготовки).

2.44. Складові організації процесу професійної підготовки: навчально-пізнавальна діяльність; науково-дослідницька діяльність; навчально-практична діяльність.

2.45. Порівняльний аналіз традиційної та інноваційної форм навчання з курсу «Історія педагогіки».

2.46. Основи побудови змісту курсу «Історія педагогіки».

2.47. Прийоми і підходи до вивчення курсу «Історія педагогіки» - парадигмальний аспект.

2.48. Інформаційно-комунікаційне забезпечення курсу «Історія педагогіки». Реалізація груп вимог: загальних, специфічних, контролю якості та спеціальних.

2.49. Інформаційно-комунікаційне педагогічне середовище при викладанні курсу «Історія педагогіки», його активні складові.

2.50. Структура інформаційно-комунікаційного забезпечення з курсу «Історія педагогіки».

2.51. Специфіка проведення лекційних занять з курсу «Історія педагогіки» (на прикладі однієї з тем).

2.52. Специфіка проведення семінарських занять з курсу «Історія педагогіки» (на прикладі однієї з тем).

2.53. Особливості роботи з першоджерелами на заняттях з курсу «Історія педагогіки». Навести приклад.

2.54. Форми проведення контролю знань студентів з курсу «Історія педагогіки». Навести приклад.

2.55. Особливості проведення контролю знань студентів з курсу «Історія педагогіки» з використання Web-мультимедіа енциклопедії. Навести приклад.

2.56. Використання творчих засобів навчання на заняттях з курсу «Історія педагогіки». Навести приклад.

2.57. Використання мультимедійного курсу з історії педагогіки при викладанні лекцій (на прикладі однієї з тем).

2.58. Використання мультимедійного курсу з історії педагогіки при проведенні семінарських занять (на прикладі однієї з тем).

2.59. Використання Web-мультимедіа енциклопедії з історії педагогіки при організації та проведенні самостійної роботи. Навести приклад.

2.60. Проектна діяльність в курсі «Історія педагогіки». Навести приклад.

III БЛОК-МОДУЛЬ

III БЛОК-МОДУЛЬ «ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ»

Технології навчання освітньої галузі «Мови і літератури» в початковій школі (3.1-3.10)

3.1. Мультимедійні технології як засіб активізації мовленнєвої діяльності учнів початкової школи на уроках української мови і літературного читання.

3.2. Проектні технології на уроках української мови та літературного читання.

3.3. Технологія розвитку критичного мислення у мовно-літературній освітній галузі.

3.4. Технологія комунікативного навчання.

3.5. Технологія інтегрованого навчання в мовно-літературній освітній галузі.

3.6. Ігрова навчальна технологія на уроках української мови.

3.7. Використання ейдетики на сучасному уроці.

3.8. Технологія креативного навчання як засіб самореалізації особистості.

3.9. Використання інтерактивних технологій на уроках літературного читання.

3.10. Використання ІКТ на уроках української мови і літературного читання.

Технології навчання освітньої галузі «Математика» в початковій школі (3.11-3.20)

3.11. Здоров'язбережувальна технологія навчання. Найважливіші умови її організації у початковій школі та їх характеристики.

3.12. Технологія організації навчального співробітництва. Форми організації співробітництва на уроках математики та їх характеристика.

3.13. Технологія рівневої диференціації. Види диференційованих завдань з математики та їх характеристика.

3.14. Технологічні підходи до організації ігрової діяльності в умовах Нової української школи.

3.15. Технологія майстерень. Особливості алгоритмізації роботи в майстернях.

3.16. Технологія інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу на уроках математики (В.Ф.Шаталов, Бьюзен). Опорні сигнали та опорні конспекти, інтелект-карти (ментальні карти).

3.17. Методика вивчення окремих тем з математики у початкових класах за технологією УДО (П.Ерднієв).

3.18. Технологія проблемного навчання. Методи проблемного навчання.

3.19. Кейс-технологія як навчальний метод. Особливості застосування у початковій школі.

3.20. Вимоги до уроку математики в початкових класах з точки зору здоров'язбережувальної технології навчання.

Технології навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство» в початковій школі (3.21.- 3.30)

3.21. Характеристика природознавчої компетентності учня початкової школи, технологічний підхід.

3.22. Нові цілі засвоєння учнями освітніх галузей в контексті модернізації початкової освіти.

3.23. Діячі освіти України щодо ролі природи у формуванні особистості дитини. Авторські технології: Педагогічна система В.О. Сухомлинського в екологічному вихованні молодших школярів.

3.24. Основні принципи педагогічної техніки (свободи вибору, відкритості, діяльності, зворотного зв'язку).

3.25. Основні умови здоров'язбережувальної організації навчально-виховного процесу та особливості її урахування на уроках «Я досліджую світ».

3.26. Хмарні технології як засіб навчання на уроках природознавства. Мобільні додатки.

3.27. Аналіз навчальних комп'ютерних програм, он-лайн додатків та сервісів, що можуть бути застосовані в галузях «Суспільствознавство» та «Природознавство».

3.28. Особливості застосування кейс-методу у початковій школі. Роль учителя під час використання кейс-технології.

3.29. Технологія організації навчальної проектної діяльності на уроках суспільствознавчої природничої галузей.

3.30. Технологія інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу на уроках природознавства.

IV БЛОК-МОДУЛЬ

Основи інформатики з методикою навчання в початкових класах (4.1-4.30)

4.1. Мета і завдання курсу інформатики у початкових класах.

4.2. Формування ключових компетентностей молодших школярів на уроках інформатики в початкових класах.

4.3. Структура програми початкового курсу інформатики. Зміст навчання та навчального матеріалу.

4.4. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення уроків інформатики в початковій школі.

4.5. Організація фізкультхвилинок та релаксації як обов'язкових структурних елементів уроку інформатики.

4.6. Правила поведінки дітей в комп'ютерному класі. Методика організації відповідних уроків.

4.7. Програмне забезпечення початкового курсу інформатики. Вимоги до добору програмних засобів.

4.8. Типи уроків. Структура уроку інформатики.

4.9. Організація роботи учнів щодо формування первинних умінь користування комп'ютером. Програмні засоби, що відповідають зазначеній меті.

4.10. Логіка вивчення лінії «Інформація».

4.11. Логіка вивчення лінії «Алгоритми».

4.12. Логіка вивчення лінії «Комп'ютери та інші пристрої».

4.13. Логіка вивчення лінії «Інтернет».

- 4.14. Логіка вивчення лінії «Графіка».
- 4.15. Методика вивчення теми «Текст».
- 4.16. Методика вивчення теми «Презентації».
- 4.17. Методика вивчення теми «Безпека в інтернеті».
- 4.18. Методика вивчення теми «Електронне листування».
- 4.19. Система роботи вчителя щодо формування логічних умінь молодших школярів на уроках інформатики.
- 4.20. Поняття алгоритму. Використання алгоритмів у початковій школі.
- 4.21. Методика роботи з батьками щодо профілактики комп'ютерної залежності молодших школярів.
- 4.22. Суть та можливості віртуальної екскурсії. Навести декілька прикладів для створення такої екскурсії вчителем.
- 4.23. Методична система навчання інформатики в початкових класах, її специфіка.
- 4.24. Програмні засоби для формування початкових навичок роботи з комп'ютером: GCompris, Сходинки до інформатики. Аналіз вправ програмних комплексів.
- 4.25. Ознайомлення молодших школярів з правилами етикету при електронному листуванні.
- 4.26. Сервіси для перегляду зображень. Віртуальні мистецькі галереї, екскурсії до музеїв
- 4.27. Методика ознайомлення учнів з електронними картами.
- 4.28. Носії, джерело, приймач інформації. Історія виникнення пристроїв для роботи з інформацією. Методика ознайомлення учнів з темою.
- 4.29. Створення та виконання алгоритмів для виконавців у середовищі програмування для дітей
- 4.30. Програмні вимоги щодо формування алгоритмічних та логічних умінь дітей молодшого шкільного віку.

Логопатологія дитячого віку (5.1-5.30)

- 5.1. Етіопатогенез відхилень у мовленнєвому розвитку дітей.
- 5.2. Сучасні підходи до класифікації порушень мовлення у дітей. Загальна характеристика форм.
- 5.3. Дислалія. Класифікація дислалії. Загальна характеристика форм.
- 5.4. Методика подолання порушень звуковимови у дітей із дислалією.
- 5.5. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ФФНМ.
- 5.6. Методика логопедичного обстеження дітей із ФФНМ (мета, провідні завдання, принципи, етапи, зміст).
- 5.7. Особливості організації корекційно-розвивальної роботи з дітьми із ФФНМ в умовах спеціальної логопедичної групи.
- 5.8. Класифікація ринолалії. Етіологія та патогенез виникнення різних форм ринолалії.
- 5.9. Психолого-педагогічна характеристика дітей із уродженою відкритою ринолалією.
- 5.10. Система логопедичної роботи при вродженій відкритій ринолалії (за І.Єрмаковою).

- 5.11. Етіологія, патогенез та синдромокомплекс дизартрії. Класифікація дизартрії. Загальна характеристика форм.
- 5.12. Комплексний підхід до подолання дизартрії у дітей.
- 5.13. Етіологія та патогенез алалії. Класифікація форм.
- 5.14. Клініко-психолого-педагогічна характеристика дітей із моторною алалією.
- 5.15. Клінічна класифікація ЗНМ. Рівні ЗНМ за Р.Є.Левіною. Загальна характеристика.
- 5.16. Лінгвопатологічні симптоми ЗНМ. Загальна характеристика.
- 5.17. Психолого-педагогічний підхід до характеристики дітей із ЗНМ. Загальна характеристика.
- 5.18. Профілактика недорозвинення мовленнєвої функції у дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.
- 5.19. Методичні засади організації корекційно-розвивальної роботи в спеціальній групі для дітей із ЗНМ.
- 5.20. Етапи логопедичної роботи з дітьми із ЗНМ в умовах спеціальної групи. Загальна характеристика.
- 5.21. Афазія: етіологія та патогенез. Класифікація афазії.
- 5.22. Класифікація дислексії. Критерії виділення форм дислексії, загальна характеристика форм.
- 5.23. Методика логопедичної роботи при дислексії.
- 5.24. Симптоматика дисграфії (типологія та механізми). Загальна характеристика.
- 5.25. Класифікація дисграфії. Критерії виділення форм. Загальна характеристика форм дисграфії.
- 5.26. Профілактика порушень писемного мовлення у дітей дошкільного віку.
- 5.27. Етіологія, патогенез та симптоматика заїкання. Класифікація заїкання. Загальна характеристика форм.
- 5.28. Психолого-педагогічна характеристика дітей із невротичною та неврозоподібною формами заїкання.
- 5.29. Методика логопедичного обстеження дітей із заїканням (мета, провідні завдання, принципи, етапи, зміст).
- 5.30. Комплексні системи подолання заїкання у дітей (Н. Власова, Є. Рау, Н.Чевелєва, С.Миронова, А.Ястребова, В.Селівьорстов).

Українознавство з методикою навчання (6.1-6.30)

- 6.1. Гіпотези походження українського народу.
- 6.2. Етапи розвитку українознавства.
- 6.3. Етнопсихологія українського народу.
- 6.4. Завдання, зміст і структура навчального курсу «Українознавство».
- 6.5. Зміст і завдання курсу «Методика викладання українознавства».
- 6.6. Зміст, структура та педагогічні функції шкільного українознавства.
- 6.7. Інноваційні форми і методи на уроках українознавства в початковій школі.
- 6.8. Календарно-побутова обрядовість українців.

6.9. Методи та методичні прийоми навчання українознавству у початкових класах.

6.10. Міжпредметні зв'язки на уроках українознавства в початковій школі.

6.11. Мова як етнокультурна цілісність та універсальна система символів етнічного буття народу.

6.12. Народна архітектура українців.

6.13. Науковий потенціал незалежної України.

6.14. Національна свідомість і громадянська позиція особистості.

6.15. Основні принципи навчання українознавству у початкових класах.

6.16. Особливості формування українознавчих вмінь.

6.17. Позаурочна та позашкільна виховна робота з українознавства у початкових класах.

6.18. Походження назв «Україна» і «українці».

6.19. Природа та екологія в житті української людини.

6.20. Промисли та ремесла українського народу.

6.21. Світоглядні уявлення та вірування українців.

6.22. Система творчих робіт з українознавства у початкових класах.

6.23. Сімейний та громадський побут українців.

6.24. Специфіка вивчення українознавства у початковій школі.

6.25. Сучасний стан української культури.

6.26. Українознавство в навчально-виховному процесі.

6.27. Українська нація та держава.

6.28. Українське національне вбрання.

6.29. Урок українознавства в початковій школі.

6.30. Факультативні заняття з українознавства у початкових класах.

Дитяча практична психологія (7.1-7.30)

7.1. Дитяча практична психологія як теоретична основа психологічної практики.

7.2. Основні напрями та сфери діяльності дитячого практичного психолога.

7.3. Методологічні основи дитячої практичної психології.

7.4. Психологічна служба в системі освіти.

7.5. Індивідуальні та групові форми практичної психологічної роботи.

7.6. Основні етичні принципи діяльності дитячого практичного психолога.

7.7. Характеристика чинників та критеріїв психічного здоров'я дитини.

7.8. Психічна депривація та її вплив на розвиток дитини.

7.9. Психологічний супровід як технологія оптимізації процесу розвитку особистості дитини.

7.10. Принципи і засоби реалізації психологічного супроводу

7.11. Моделі та етапи психологічного супроводу.

7.12. Організаційна та змістова характеристика психологічного супроводу дитини в умовах початкової школи.

- 7.13. Нормативна база психологічного супроводу в умовах початкової школи.
- 7.14. Психодіагностика як фундамент супроводу розвитку дитини. Специфіка психодіагностики дітей.
- 7.15. Корекційно-розвивальна діяльність в структурі психологічного супроводу.
- 7.16. Особливості психодіагностики шкільної зрілості. Психолого-педагогічні аспекти підготовки дитини до школи.
- 7.17. Психологічний супровід дитини в період адаптації до навчання в школі.
- 7.18. Характеристика типових психологічних проблем дітей молодшого шкільного віку.
- 7.19. Психологічний супровід нормативної дитини.
- 7.20. Психологічна підтримка неуспішних молодших школярів.
- 7.21. Психологічна підтримка обдарованої дитини.
- 7.22. Психологічний супровід агресивної дитини.
- 7.23. Психологічний супровід тривожної дитини.
- 7.24. Особливості розвитку та психологічна допомога дітям із алкогольозалежної родини.
- 7.25. Психологічний супровід гіперактивної дитини.
- 7.26. Загальна характеристика психологічного супроводу дітей з порушенням онтогенезу.
- 7.27. Психологічна підтримка дітей з психогенними розладами.
- 7.28. Стратегія психологічної допомоги дітям із розладами аутичного спектру.
- 7.29. Профілактичні заходи та психологічний супровід дітей з епілепсією.
- 7.30. Робота з родиною в аспекті психологічного супроводу.

Гарант ОП



Наталія ВОРОПАЙ